

شەشەمە کوێرە بە روژ نابینیت. . . خەتای روژ نی یە ئەو خۆی نابینیت ... کاروان خانەقینی

بەریژیک بە ناوی هاوارەو هەندیک بوختان و قسەى بە ناوی وەلامەو بە نوسیوم، سەرەتا پیم خۆشە کە سوپاست بکەم بۆ پێشینیارەکەت کە ئەلێت هەندیک ژیری خۆت بخە کار، هیوادارم جەنابیشتان بە هەمان شیوێ بیخەنە کار و ئەگەر وویستت لە سەر هەر شتیک بنوسیت بتوانیت کە بابەتیانە بنوسیت و تەنھا ووشە ریز نەکەى، چونکە ئەم جوړە نوسیانە ناچنە قالبی رەخنەو و هەر لە بازنەى قسەى بێ بنەمادا دەخولێنەو.

ئەو کتیبەى کە من باسى لێ دەکەم تا ئێستە گەرە زانایانى جیهان لە بەردەمیدا بە چۆکدا هاتوون و نەیان توانی وە رەخنەیهکی لێ بگرن و ئاماژە بە بچوکتترین هەلە بکەن تیایدا، سەرەرای ئەوانەى کە وویستبیتیان هەر تەشھیر بکەن تەنھا سەر لووتی خۆیان خۆلای بوو و لە دووای زیاتر هیچیکەیان بەش نەبوو. لەو ئەجیبت تا ئێستە لاپەرەیهکت لە سەر ئیسلام نەخویندبیتەو، ئەینا نە پیغەمبەرت بە نووسەرى دەزانی و نە پیغەمبەریشت بە کابرایەکی نەتەو پەرست ئەزانی، هەرەک خۆت پیشان ئەدەى زۆر نەتەو یی بییت، بەلام تاکە رەخنەیی نەتەو بییەکانت لە ئیسلام نەزانی کە ئەویش ئەو یە ئیسلام دینیکی ئوممەمیه. وە ئەو پیغەمبەرەى جەنابت بە نەتەو پەرستی دادەنیت دەفەر مویت (لا فرق بین عربی و عجمی الا بالتقوا) وە زانا و کەسایەتیه بەناوبانگەکانی وەکو (ادوار مونتە، گاندی، لومارتان، سادیو لويس، برناردشو) و چەندانى تر کە باسیان لە کەسایەتى بەرزى پیغەمبەر کردووە من تەنھا قسەکانى (مایکل هارت) ی خاوەنى کتیبى (سەد کەسى یەکەم) کە پیغەمبەرى ئیسلامى داناو بە یەکەم کەسایەتى لە میژوودا کە کاریگەریتى هەبووبیت لە سەر دنیا و دین. بە نمونە بۆ دینمەو کە دەلێت:

بە راستى هەلبژاردنم بۆ محمد بە گرنگترین و گەرەترین کەسایەتى میژوو، لەوانە یە خوینەر سەرسام بکات، بەلام بە راستى ئەو تاکە کەسیک بوو لە هەموو میژوودا کە لە دوو لایەنەو تەوانى بە باشترین شیوێ سەرکەوتن بە دەست بێنیت: لایەنى دینی و دنیاى.

بەریژت دەلێت بە درێژایى ئەم 1400 سالە موقەدەساتى کورد ی پێ پێشیل کراو بەلام نەتووت چۆن، کەى، لە کوێ، وە چۆن؟ بۆ ئاماژەت بە یەکیک لەو موقەدەساتە پێشیل کراوانە نەکرد تا قسەکانت نەچوایەتە قالبی قسەى بەتالەو، ئەى گۆرى سەحابەکان چ کیشە یەکیان بۆ درووست کردووی و دەنالینیت؟ خۆ هەموو گۆرەکان بە پەنجەى دەست دەژمێردرین. . . بەریژتان دەلێن خانەقینی (تۆ) هیشتا لە دەست تەعریب رزگارى نەبوو و نابیت. جارێ خانەقین بە تەنھا موکى من نییە بەلکو هی هەموو کورده، وە خەلکی خانەقینیش وەکو جەنابان ئەو نەو وە روخاوو بەزیوو نین لە بەردەم تەعریبدا هەتا ئاوا ئەرتوویان بشکیت و بلین هەتا ماوین رزگار نابین، وە باوهریش بفرموو ئەو ی کە دەیهویت خانەقین لە کوردستان دابریت هیشتا چاوی بەم دنیا یە هەل نەهیناوه. مەعلومی جەنابیشتانە کە ئەو ی تەعریبى داھینا پارتیکی سۆسیالیستی نەتەو پەرستی عەرەبى بوو، نەک قورئان. . . وە مەسەلەى خۆشەویستى قورئان و خاک دوو شتن کە هیچ یە یوەندیەک لە نیوانیاندا نی یە، هەتا بونی خۆشەویستى بۆ یەکیکیان لە خۆشەویستى

ئەوی تریان کەم بکاتەو. قورئانم بۆیە خۆش دەوێت لە بەر ئەوێ بەرنامەو یاسای ژیانمەو کوردستانیشم بۆیە خۆش دەوێت لە بەر ئەوێ جیگە لە دایک بوون و پێگەشتنمە. هیوادارم تۆ و ئەوانەو وەک تۆ بیر ئەکەنەو واز لەم موزایەدەو کوردایەتی فرۆشتنەو بەین. وە واز لە ووتنەوێ ئەم قسە سواوانە بەینیت، کە هیچ خزمەتێک بە گەلەکەمان ناکات. . . لەو ئەچیت ئەم هەموو خەلکەو کوردستانت بە گەرەو بچوک، ژن و پیاو، بیرو گەنجەو، لێ بوبیت بە نەزان کە شوینکەوتەو ئیسلامن و جەنابیشان تاقە ماله زانا و بلیمەت هەلکەوتبیت. ئەوانەو کە خەریکی سوکایەتی کردن بە کورد و دەستەمۆ کردنین، دیارە کێن و هەلگری چ بیرو باوەریکن! ئەو سەرچاوە میژووینەت دیاری کردایە کە جەنابان باسی لێ دەکەن کە سەرکردە موسلمانەکانی کورد و زاناو قورئان خوینەکانی خەریکی تەعریب کردنی بوون، دیارە چەندە بە ئاگای لە میژووی ئەم گەلە، ئاخر هەتاوێک ئیستە ئەگەر بۆ تەنها کاترمیریکیش چاوت بە کتیبیکی میژووی ئەم گەلەدا خشاندبیت بێ گومان چاوت بە ناوەکانی شیخی پیران و قازی محمد و دەیان مەلاو زانا دەکەوت کە ئیسلام پێی گەیاندن و هەتا دوو ساتی ژیانان لە خزمەتی میلەت نەسەرەوین. یان مەسەلەو ناو مەسەلەوێکی تاییەتی هەر کەسێکەو بۆ من و تۆ نییە دەستی تۆ وەرەوین و رەخنەو لێ بگرین هەر کەس ئازادە لە هەر ناویک هەلیئەبژیریت وە ناو چی پەییوەندیەکی بە بونی سۆزی نەتەواوەتیەو هەیه؟ چەند جاش و خۆ فرۆش هەبوون ناویان (کامەرەن، دانا، هەلوێست، کوردە، قارەمان. هتد) بوو، وە چەند پێشمەرگەو قارەمان هەبوون کە ناویان (عبدالله، عبدالرحمن، محمد، عمر. . . هتد) بوو. جەنابیشان لوتف کەن ناوی سەرکردەوێکی کوردم پێی بلێ بە ئیسلامی و عەلمانیهو کە ناوەکەو کوردی بیت؟؟؟ وە هەرەو هەما مامۆستای گەرەو و میژوو نووس ئەمین زەکی بەگ دەلێت:

کاتیێ خەلافەتی عوسمانی حوکمی ئەکرد، هەستم نە ئەکرد کە کوردم، هەتاوێک هەندیێک نەتەو پەرستی وەکو کمال ئەتاتورک سەریان دەرھینا، ئینجا هەستم کرد کە کوردم، وە هەرەو هەما نەتەوێکانی تری ژێر دەسەلاتی عوسمانی بە هەمان شیو.

یان باس لە زانست و داھینان دەکەیت کە بەرھەمی دەستی زانا غەیرە موسلمانەکانە، بەلام باس لەو ناکەو کە زۆر بەی ئەو زانستانەو کە ئەمرۆ من و تۆ هەرکەسێک سوود مەندە لێی بناغەکەو زانایانی وەکو (ابن رشد، ابن سینا، امام غەزالی، جابر، حسن کوری هەیسەم، مقریزی. . .) چەندانی تر کە موسلمانن دایان ناو، وە چەندەها کتیبیان هەیه ئیستەش وەکو سەرچاوەو زانستی بەکار دیت، ئەگەر نەنگیش بیت موسلمان سوود لە شتی بێ باوەریک وەرگریت، بۆ تۆش هەرەوێ کە خۆت بە کورد بزانی و سود لە شتی وەرگری غەیرە کوردیێک دروستی کردبیت. خۆ کەسێک لەو زانایەنە کورد نەبون هەتا تۆ خۆتیا ن لە سەر سەخەت کەو؟ یان کافر بوون بە چی تیگەشتوو و چی پەییوەندیەکی بە ئەدیسۆن و کارەبا و گۆپەو هەیه؟ کافر بە کوردی واتە (بێ باوەر) ئەم ووشەوێش بۆ ئەو کەسانە بە کار دیت کە باوەریان بە ئیسلام نییە وەک بەرنامەوێک بۆ ژیان. جا ئەو کەسەشی ئەم ووشەوێ لە سەر دلی قورسە با روونی بکاتەو بۆچی؟ وە جزیەش ئەو پارەوێ کە لەو کەسە بێ باوەرانە وەرەگیرا کە کە هاتبوونە ژێر دەسەلاتی ئیسلامەو دەریان و بەرامبەر بە پاراستنی ژیان و سامانیان دەیاندا، هەرەوێک چۆن ئەمرۆ لە سەرەنەری جیھاندا زەریبە وەرەگیری و شتیکی یاسایی و مەعقوله و هیچ کەسێکی گەلی نییە لە دانی ئەو برە پارەوێ. حەجیش بێجگە ئەوێ کە بەکێکە لە ئەرکانەکانی ئیسلام، گرگنگیەکەو ئەوێ

سالانه وه‌کو کۆنگره‌یه‌کی جیهانی موسلمانانه و ئیماندارانی جیهان یه‌کتر ده‌بینن. که ئه‌مه‌ش ده‌لاله‌ته‌ له‌ به‌ هیزی ئه‌م دینه‌ که ئه‌توانی‌ت ملیۆنان که‌س له‌ یه‌ک جیگه‌دا بۆ یه‌ک کار کۆبکاته‌وه‌. بیجگه‌ له‌ هه‌ندئ وورده‌کاری تر که به‌ ووتاریک باس ناکریت. به‌ریز، ده‌لیت خوای گه‌وره‌ بۆ خه‌لکی دروست کردوه‌و چ پێویستی‌یه‌کی به‌ عیاده‌تی مروّقه‌، خوای گه‌وره‌ نه‌ پێویستی به‌ نوێژ و روژووی من و تو هه‌یه‌ و نه‌ به‌ کردن و نه‌کردنی له‌ ده‌سه‌لات و گه‌وره‌یی خوا زیاد و که‌م ده‌کات، به‌لکو ئینسانه‌کان پێویستیان به‌وه‌یه‌ که‌ فه‌رمانه‌کانی په‌روه‌ردگار به‌ جی به‌ینن چونکه‌ تاقه‌ ریگه‌ی سه‌رفرازی هه‌ردوو دنیا‌یه‌، ئه‌مه‌ش بیرو باوه‌ریکه‌و (فمن شا و فالیو و من و من شا و فلیکفر) که‌س زۆری لئ نه‌کراوه‌ که‌ ئه‌م ئه‌رکانه‌ به‌ جیبه‌ینی‌ت، به‌لکو ئه‌گه‌ر زۆر به‌ دل‌سوژی و نیه‌ت پاکیه‌وه‌ جی به‌ جی نه‌کریت ئه‌سله‌ن خوای گه‌وره‌ هه‌ر قبولی ناکات، وه‌ هه‌یج که‌سیکیش له‌ به‌ر بیباوه‌ری خوای گه‌وره‌ روّحی لینه‌سه‌ندۆته‌وه‌ و روژی‌شی هه‌ر داوه‌، وه‌ ته‌نها خوای گه‌وره‌ ئینسانی به‌وه‌ له‌ ئازهل جیا کردۆته‌وه‌ که‌ ئه‌رکیکی پێ سپاردوه‌و سه‌ربه‌ستیشی کردوه‌ له‌ ئه‌نجام دانی. وه‌ خوای گه‌وره‌ ماندوو نه‌بوه‌ به‌ دروست کردنی‌وه‌ و ماندوشنا‌بیت به‌ هه‌یج شتی‌ک. وه‌ یه‌کیک له‌ تاییه‌تمه‌ندیه‌کانی خوای گه‌وره‌ ئه‌وه‌یه‌ که‌ دادپه‌روه‌ره‌و ئه‌وه‌ی به‌ باوه‌ر داری داوه‌ به‌ هه‌مان شیوه‌ بی باوه‌ره‌کانیشی لئ بی به‌ش نه‌کردوه‌. وه‌ دیکتاتۆر ده‌ره‌به‌گ بۆیه‌ ناو زراوون له‌ به‌ر ئه‌وه‌ی که‌ دادپه‌روه‌ر نین. وه‌ ئه‌و ملیارده‌ی جه‌نابتان به‌ دلّی خوۆتان ته‌خشان و په‌خشان‌تان کردوه‌ به‌ سه‌ر مه‌زه‌ه‌باکانا، که‌سیان ئینکاریان نییه‌ له‌وه‌ی که‌ قورئان به‌رنامه‌یانه‌. . .